

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет Економіки та менеджменту
/назва факультету/

Кафедра психології
/назва кафедри/

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
Галина ЦХ
(прізвище та
ініціал)
« 29 » серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

/назва дисципліни/

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
/шифр і назва галузі знань/
рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
/назва/
спеціальність 053 «Психологія»
/шифр і назва/
освітня програма «Психологія»
/назва/
спеціалізація _____
/назва/
вид дисципліни вибіркова дисципліна циклу професійної підготовки
/обов'язкова/вибіркова/

Тернопіль – 2025 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Психологія управління»

(назва дисципліни)

для студентів факультету економіки та менеджменту

(назва факультету)

Розробники:

Старший викладач кафедри психології

(посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

/ Петро СІВЧУК /

(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні
кафедри психології

(назва)

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

/ Василь ВИШНЬОВСЬКИЙ /

(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена НМК
факультету економіки та менеджменту

(назва)

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Секретар НМК

(підпис)

/ Оксана ПОТІХА /

(ініціали та прізвище)

Робоча програма погоджена:

Спеціальність

053 «Психологія»

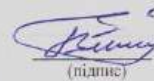
(шифр і назва)

освітня програма

«Психологія»

(назва)

Завідувач випускової кафедри

(підпис)

/ Василь ВИШНЬОВСЬКИЙ /

(ініціали та прізвище)

Гарант освітньої програми

(підпис)

/ Ірина ПЕРІГ /

(ініціали та прізвище)

1. Структура навчальної дисципліни

Показник	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів/годин	5/150	5/150
Аудиторні заняття, год.	54	18
Самостійна робота, год.	96	132
Аудиторні заняття		
- лекції, год.	36	8
- лабораторні, год.	-	-
- практичні заняття, год.	18	10
- семінарські, год.	-	-
Самостійна робота		
- підготовка до практичних занять	9	5
- опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	24	78
- опрацювання лекційного матеріалу	18	4
- виконання індивідуальних завдань	-	-
- виконання курсових проектів (робіт)	-	-
- підготовка та складання заліків, контрольних робіт, рефератів, есе, тестування	45	45
Залік		

Частка годин самостійної роботи студента:

- денна форма навчання – 64%;
- заочна (дистанційна) форма навчання – 88%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни:

розкрити сутність та психологічну основу управління в цілому, психологічні закономірності управлінської діяльності, дати студентам знання, що застосовуються при вирішенні проблеми управління організацією та її членами. розкрити психологічні аспекти управлінських відносин, які формуються в процесі міжособистісної та міжгрупової взаємодії в організації, здійснити аналізу процесу управління, розкрити його зміст, структуру і психологічні компоненти.

Досягнення визначеної мети передбачає ознайомлення студентів із загальною парадигмою, концепціями та науковими школами у структурі психології управління, прийомами використання методичного інструментарію цієї галузі в практичній діяльності майбутнього психолога, формування та розвиток таких особистісних та професійних якостей: цілеспрямованість, наполегливість та рішучість; здатність зосереджуватись на проблемі;

енергійність, спроможність приймати відповідальні рішення.

Завдання вивчення дисципліни:

1. формування узагальненого і систематизованого знання з психології управління, тобто уявлень про феномени, загальні засади, структуру, функції, методологію, історію розвитку і сучасні тенденції розвитку;

2. розкриття соціально-психологічних особливостей управління, психології управлінської діяльності, психологічних особливостей особистості й організації в управлінні.

3. забезпечення психологічного супроводу управлінської діяльності людини;

4. формування управлінської компетентності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- предмет, завдання і зміст дисципліни;
- теоретико-методологічні основи психології управління;
- основні терміни і поняття дисципліни;
- історію і сучасний стан розвитку психології управління;
- психологію особистості в управлінні;
- особистість працівника, її структуру і прояви;
- психологічні аспекти керівництва і лідерства;
- психологію управління людськими ресурсами.

студент повинен вміти:

- аналізувати вияви психічних особливостей особистості в управлінні;
- визначати психологічні особливості планування діяльності в організації;
- застосовувати сучасні методи планування потреб у персоналі;
- організовувати добір та відбір персоналу в конкретних умовах;
- використовувати сучасні методи добору, відбору кадрів;
- здійснювати контроль виконання та використання методів стимулюючої оцінки цього виконання у процесі управління.

Опис навчальної дисципліни

3.1. Лекційні заняття

№	Тема заняття та короткий зміст	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1: Психологія управління як наука Поняття предмета психології управління. Підходи до визначення предмета психології управління. Основні завдання психології управління. Зв'язок завдань і функцій психології управління. Види функцій психології управління. Структура психології управління. Зв'язок структури із завданнями і функціями психології управління. Основні поняття психології управління: соціальне управління,	2	1

	<p>керівник, менеджер, комунікативний потенціал керівника, організація, управлінська кар'єра, мотиваційна сфера керівника, стиль керівництва, управлінська діяльність, ділове спілкування, людський чинник та ін.</p> <p>Психологія управління як галузь психологічної науки. Міждисциплінарні зв'язки психології управління.</p> <p>Основні методологічні принципи і методи психології управління.</p>		
2	<p>Тема 2: Історія і сучасний стан психології управління</p> <p>Зародження і розвиток ідей психології управління в лоні філософії. Зародження і розвиток зарубіжної психології управління. Зародження і розвиток вітчизняної психології управління.</p> <p>Розвиток сучасної вітчизняної психології управління на основі нової соціально-економічної парадигми, суверенності і незалежності України.</p>	2	-
3	<p>Тема 3: Психологія управлінської діяльності.</p> <p>Психологічна структура управлінської діяльності. Морально-психологічні засади управлінської діяльності. Психологія професіоналізму управлінської діяльності. Соціокультурний і етнопсихологічний контексти управлінської діяльності.</p> <p>Функції управління.</p>	2	1
4	<p>Тема 4: Психологічний зміст і особливості реалізації функцій управління</p> <p>Класифікація функцій управління. Психологічні аспекти мотивації. Теорії мотивування індивідів в організації. Психологічні особливості функції планування.</p> <p>Сутність і особливості прийняття управлінських рішень. Організація як психологічна функція. Особливості застосування мотивації як важливої функції управління. Місце та значення контрольної функції в управлінні.</p>	2	1
5	<p>Тема 5: Психологія особистості та організації в управлінні</p> <p>Індивід, індивідуальність, особистість в управлінні Теорії особистості та їх використання в управлінській практиці: Психоаналіз, Поведінкова школа (біхевіоризм), Еріх Фром, Карен Хорні. Структура особистості. Індивідуально-психологічні і психофізіологічні властивості особистості та їх урахування в системі управління. Типологія особистості. Соціальна позиція та роль особистості в організації. Рівень домагань особистості та їх значення в управлінських відносинах. Соціальні норми як регулятори поведінки особистості.</p>	2	-

6.	<p>Тема 6: Колектив як об'єкт управління</p> <p>Соціально-психологічне поняття спільності й групи. Види та класифікація груп. Групова диференціація. Статус, соціальні ролі, групові норми і цінності.</p> <p>Поняття і структура трудового колективу. Стадії розвитку колективу.</p> <p>Лідерство у групах і колективах. Проблема розвитку і динаміка групи.</p> <p>Критерій стабільності трудового колективу. Управління соціально-психологічним кліматом організації. Методи вивчення груп і колективів</p>	2	-
7.	<p>Тема 7: Управлінське спілкування</p> <p>Спілкування як соціально-психологічний феномен. Сутність управлінського спілкування, його компоненти і різновиди. Функції управлінського спілкування.</p> <p>Характеристика факторів, що перешкоджають здійсненню ефективних комунікацій.</p> <p>Поняття маніпуляція в управлінні та види маніпуляції.</p>	2	1
8.	<p>Тема 8: Психологія ділового спілкування</p> <p>Ефективна комунікація – основа успіху в діловому спілкуванні. Інтерактивний рівень спілкування. Перцептивний рівень спілкування.</p> <p>Психологія контакту. Рольові позиції спілкування. Особливості ділового спілкування.</p> <p>Трансперсональна психологія (А. Маслоу, Ф. Герцберг, Д. Мак-Маклелланд).</p> <p>Практика ведення переговорів. Міжкультурний та гендерні аспекти ділового спілкування</p>	2	-
9.	<p>Тема 9: Керівництво і лідерство</p> <p>Організаційна структура управління. Керівник (лідер) як об'єкт психологічного дослідження. Загальні поняття лідерства.</p> <p>Лідерство і керівництво. Формальні та неформальні відносини в групі. Стили керівництва і лідерства.</p> <p>Статеві-гендерний аспект проблеми лідерства в управлінні.</p>	2	1
10.	<p>Тема 10: Теорії лідерства в західній психології управління</p> <p>Основні теорії лідерства в західній психології: теорія «рис лідерства» і теорія функцій; ситуаційна теорія лідерства Ф. Фіблера; розвиток «ситуаційної теорії» П. Херсі, її основні положення; кількісна оцінка стилю керівництва К. Вернера; одновимірний і двовимірний описи стилів керівництва.</p>	2	-
11.	<p>Тема 11: Менеджер в системі управлінських відносин</p>	2	1

	<p>Організаційна діяльність менеджера в системі управління. Структура організаційних здібностей менеджера. Емоційно-вольовий вплив менеджера на підлеглих.</p> <p>Управлінські ролі керівників. Психологічні особливості стилів керівництва. Психологічні типи керівників.</p>		
12.	<p>Тема 12: Соціальні та психологічні аспекти керівництва</p> <p>Кадри управління, класифікація та характеристика; функції та структура діяльності керівника; критерії та показники ефективності управління.</p> <p>Роль оцінювання працівників в процесі управління; соціально-психологічні завдання оцінювання; оцінювання за головними характеристиками діяльності.</p>	2	-
13.	<p>Тема 13: Психологія впливу керівника на підлеглих</p> <p>Влада як психологічне явище. Авторитет – суб'єктивний компонент управління. Психологічна влада керівника.</p> <p>Соціальний статус керівника, формування іміджу керівника.</p> <p>Псевдоавторитети, їх види і причини виникнення.</p>	2	1
14.	<p>Тема 14: Управлінський вплив і стилі керівництва</p> <p>Способи психологічного впливу. Сутність та особливості управлінського впливу керівника. Механізми соціальної перцепції. Маніпулювання і актуалізація.</p> <p>Психологічні підходи до аналізу стилів керівництва. Класифікація стилів керівництва. Сучасні типи керівників.</p>	2	-
15.	<p>Тема 15: Феномен управлінського потенціалу керівника</p> <p>Індивідуально-психологічні особливості менеджера. Інтелект та креативність керівника. Професійні здібності менеджера. Проблема здатності до творчості.</p> <p>Професіоналізм і компетентність менеджера як основа успішності його професійної діяльності</p>	2	-
16.	<p>Тема 16: Здоров'я керівника як фактор ефективності його діяльності</p> <p>Психічне здоров'я як фактор ефективної діяльності керівника.</p> <p>Стрес і ризик в діяльності керівника, їх вплив на працездатність. Самоменеджмент психічного здоров'я.</p> <p>Соціально-психологічний клімат як фактор здоров'я керівника.</p>	2	-
17.	<p>Тема 17: Психологія управління конфліктними ситуаціями в організації.</p> <p>Поняття конфлікту в психології управління.</p>	4	1

	<p>Сутність психологічних механізмів конфліктів. Підходи до класифікації конфліктів в управлінні. Види конфліктів в організації.</p> <p>Основні джерела виникнення конфліктів в управлінні. Причини виникнення конфліктів, пов'язаних із психологічними особливостями учасників управлінського процесу.</p> <p>Форми перебігу конфлікту в організації. Форми поведінки учасників управлінського процесу в ситуації конфлікту. Типи поведінки людини в конфлікті (метод Томаса-Кілмена). Принципи та методи подолання конфліктів в управлінні.</p> <p>Роль керівника у вирішенні конфліктів.</p>		
Усього годин		36	8

3.2. Практичні заняття

№	Тема заняття	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Психологія управління як наука	2	2
2	Тема 2. Психологія управлінської діяльності	2	2
3	Тема 3. Колектив як об'єкт управління	2	2
4	Тема 4. Управлінське спілкування	2	-
5	Тема 5. Лідерство і керівництво в організації	2	2
6	Тема 6. Менеджер у системі управлінських відносин	2	-
7	Тема 7. Психологія впливу керівника на підлеглих	2	2
8	Тема 8. Феномен управлінського потенціалу керівника	2	-
9.	Тема 9: Здоров'я керівника як фактор ефективності його діяльності	2	-
Усього годин		18	10

3.3. Самостійна робота

№	Найменування робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Підготовка до практичних занять	9	5

2	<p>Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на практичні заняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи сучасної психології управління, та їх використання в управлінській практиці; - особистість в організації; - психологічні аспекти управлінських рішень - психологія управління конфліктами - психологічне забезпечення успішного впровадження організаційних нововведень - імідж керівника та організації - психологія особистості керівника - психологія стресу у діяльності керівника - психологія управління людськими ресурсами - організаційна поведінка - психогігієна в управлінні - соціальні позиції та ролі працівників в організації - мотивація діяльності працівників як фактор успішності управління 	24	78
3	Опрацювання лекційного матеріалу	18	4
4	Підготовка та складання тестових модульних контролів, рефератів, есе, тестування	45	45
Усього годин		96	132

4. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Форма підсумкового семестрового контролю – залік

Модуль 1			Модуль 2			Підсумкова семестрова оцінка	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна			Аудиторна та самостійна робота				
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		за кожних три бали семестрової оцінки студент отримує 1 бал підсумкової семестрової оцінки автоматично	
15	20		15	25			25
Лекції	Вид робіт	Бал	Лекції	Вид робіт	Бал		
Лекція №1-2	Практичне заняття №1	5	Лекція №9-10	Практичне заняття №5	5		
Лекція №3-4	Практичне заняття №2	5	Лекція №11-12	Практичне заняття №6	5		

Лекція №5-6	Практичне заняття №3	5	Лекція №13-14	Практичне заняття №7	5		
Лекція №7-8	Практичне заняття №4	5	Лекція №15-16	Практичне заняття №8	5		
			Лекція №17-18	Практичне заняття №9	5		

5. Навчально-методичне забезпечення

1. Психологія управління: методичні рекомендації для підготовки до практичних занять. Для студентів спеціальності 053 «Психологія», усіх спеціальностей факультету економіки та менеджменту / упорядник П. Сівчук. Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя. 2023. 26с.
2. Психологія управління: методичні рекомендації для підготовки до самостійної роботи. Для студентів спеціальності 053 «Психологія», усіх спеціальностей факультету економіки та менеджменту / упорядник П. Сівчук. Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя. 2023. 35с.

6. Рекомендована література

Базова

1. Бакаленко О.А. Психологія управління: навч. посібник. Харків. ХНУРЕ. 2020. 120с.
2. Бочелюк В.Й., Пучина О.В. Організаційна психологія на підприємстві. В.: ЦНЛ. 2019. 272с.
3. Власова О. Г., Никоненко Ю.В. Соціальна психологія організацій та управління. В.: ЦНЛ. 2019. 392с.
4. Гура О.І., Гура Т.Є. Психологія управління соціальною організацією. К.: Вид. Гельветина. 2019. 212с.
5. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Психологія управління: Навчальний посібник. К.: Університетська книга. 2022. 648с.
6. Мальська М.П., Мандюк М.Л., Занько Ю.С. Корпоративне управління. Теорія та практика. Підручник. К.: ЦНЛ. 2019. 360с.

